

Világítás itt és ott, avagy mi van az álarc mögött

[Spira Veronika: Miniesszék III.] [www.spiraveronika.hu]

A Cézanne kiállítás nem csupán az idehozott műtárgyak nagy száma miatt, hanem technikai szempontból is nemzetközi színvonalú volt. A terek tágasak, a falak világosszürkék, mint Cézanne műtermében, a kissé ferdén beállított térelválasztó oszlopok stílusosak, jól tagolják a termeket.

Íme három fotó, amelyek jól mutatják, hogy a terem világos, a képek bármely szögből kiválóan láthatók, sem a képkeretek, sem más nem vetít árnyékot a képfelületekre. A képek nem fénylenek.

És most idézzük fel, milyen is volt a világítás a Ferenczy-kiállításon:

Mi az oka annak, hogy a know-how itt van Magyarországon, mégis csupán a külföldről érkező anyag bemutatásánál alkalmazzák, míg a hazai művész gyűjteményes kiállítása élvezhetetlenül provinciális? Csak nem a Nemzeti Ügyek Kormányának hozzáállását tükrözi a hazai kulturális értékekhez? Csak nem a külföldi turistákat vonzó, nagyobb bevételt jelentő kiállítás élvez elsőbbséget a nemzeti értékekhez képest? Csak nem a képmutató nacionalista propaganda lelepleződéséről van szó, a cinikus parasztvakítás kézzel fogható bizonyítékáról?

Íme egy hosszú részlet a világítási szakemberek beszámolójából:

*A Cézanne kiállítás világításnak előkészületei évekre húzódik vissza. A kiállítás kurátora Geskó Judit a LISYS ZRt. világítási szakembereit vonta be még a munkájának kezdetén. A világítás korszerű eszközei jobb látáskomfortot biztosítanak, és nem mellesleg komoly energiát, így CO2 kibocsátást is lehet csökkenteni. Az elképesztően szigorú műtárgy világítási követelményrendszer betartása mellett kiemelt jelentősége volt a kuratori és belsőépítészeti koncepciónak is. A műtárgyvilágítás egy kicsit szubjektív műfaj is. Cézanne esetében a szubjektivitást a hideg (jellemzően kékes-zöldes) színvilágú képek – nemzetközi ízlésnek is megfelelő - jó színvisszaadású, nem szokványos színhőmérsékletű világítási igénye okozta. Így értelemszerűen terelődött a tervezés a LED irányába. Választásunk a 2012-es Frakfurti Vásáron debütált Lightboard lámpatestre esett. A 13 és 27 W-os cserélhető spherolit lencsés lámpatestek fényeloszlását a lencsék cseréjével lehet beállítani, így ugyanazzal a formavilágú lámpatesttel el tudunk érni falmosó, spot és flood, wideflood fényeloszlást. **(Nos, éppen ez hiányzott a Ferenczy-kiállításról, meg persze a kormány és a buzgó szponzorok 400 milliója, amit a Cézanne-kiállítás megkapott.)***

A LED-es lámpatestek fényerőszabályzása egyszerűen megoldott, így pontos megvilágítás beállítást tesz lehetővé, a színhőmérséklet megtartása mellett. Az egyedi fényszabályzóval ellátott lámpatestek pontos beállításával 5 lux pontossággal sikerült beállítani a kívánt megvilágítási értéket.

A kiállításhoz 210 db lámpatestet használtunk. A beépített teljesítmény 3.8 kW, a halogénlámpás világítás 25 KW-nyi teljesítménye mellett.

Elvégeztük a megtérülési számításokat is, e számok szerint – átlagos múzeumi üzemidőt feltételezve – a LED-es berendezés mintegy 6 év alatt megtérül.

A kiállítást megnyitó nemzetközi szakemberek elismeréssel nyilatkoztak a kiállításról, és ezen belül – nagy büszkeségünkre – a világítást külön kiemelték

(Cézanne kiállítás Budapesten a Szépművészeti Múzeumban LED világítással. <http://www.lisys.hu/en/node/820>.)

Mi az, ami azonnal egyértelmű a beszámolóban? A Ferenczy-kiállítás esetében a kutyát sem érdekelték a megvilágítás szigorú nemzetközi követelményei. A Cézanne-kiállítás azonban ilyen garancia nélkül meg sem valósulhatott volna, nem kaphatta volna meg a világ számos múzeumából a szükséges képeket, műtárgyakat.

A Nemzeti Galéria pedig azóta meg is szűnt mint önálló intézmény. A Nemzeti Ügyek Kormánya összevonta a Szépművészeti Múzeummal. Hogy nem kaptak elég pénzt a Ferenczy-kiállításhoz, nyilván része volt a kiéheztetési taktikának. Az összevonással pedig megszabadulhattak a nem az ő tenyerükből evő szakemberektől.

És vajon ki nézte ki és mire a Galéria várbeli termeit, épületrészeit kiköltöztetése után?

Íme, a Cézanne-kiállítás tágas tere, a pad, a térelválasztók, a világítás, a falak színe és a képek elhelyezése.. Kétségtelenül profi.

2013 tavasz